Cyngor Tref
Rhuddlan
Town Council

DEDDF AMGYLCHEDD (CYMRU) 2016

ADRAN 6 DYLETSWYDD BIOAMRYWIAETH a CHYDNERTHEDD ECOSYSTEMAU

DATGANIAD POLISI A CHYNLLUN GWEITHREDU

1. Cefndir

Mae Cyngor Tref Rhuddlan yn cwmpasu ardal sy'n cynnwys afon Clwyd, Castell Rhuddlan, ffermdir a gwarchodfa natur. Mae'r cyngor yn gyfrifol am ddau gae chwarae. Mae'r cyngor wedi ymrwymo i wella bioamrywiaeth yn Rhuddlan a'r ardal gyfagos.
Mae'r Cynllun hwn yn cydnabod ei gyfrifoldebau o dan Ddeddf Amgylchedd (Cymru) 2016 sy'n nodi: "rhaid i awdurdod cyhoeddus geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth wrth arfer ei swyddogaethau'n briodol ac wrth wneud hynny hyrwyddo cydnerthedd ecosystemau".

Mae unrhyw gamau gweithredu yn rhan o nod ehangach sy'n cydnabod o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, y dylai'r Cyngor Cymuned ddarparu ar gyfer "economi lewyrchus, amgylchedd iach a chydnerth a chymunedau bywiog a chydlynus ".

2. Camau a gwblhawyd yn 2024/2025

2.1 Roedd tri chynghorydd yn aelodau o Warchodfa Natur Rhuddlan er mwyn helpu i gefnogi'r gwaith o ddatblygu a rhedeg y warchodfa.
2.2 Rhoddwyd cymorth ariannol i Grŵp Cymunedol Rhuddlan er mwyn prynu amrywiaeth i blanhigion mewn cynwysyddion i'w gosod ledled y dref i ddenu pryfaid.
2.3 Nodwyd safleoedd pellach ar dir sy'n eiddo i'r cyngor lle gellid creu ardaloedd blodau gwyllt.
2.4 Ystyriwyd bioamrywiaeth wrth ystyried pob cais cynllunio.
Cymorth a roddwyd i brosiect ailwylltio Cyngor Sir Ddinbych mewn gwahanol leoliadau yn Rhuddlan.
2.5. Cynhaliwyd cyfarfodydd chwarterol Pwyllgor Bioamrywiaeth Cyngor Tref Rhuddlan
2.6 Mae'r cyngor llawn wedi mynychu hyfforddiant Bioamrywiaeth i gynghorwyr a ddarparwyd gan Wasanaethau Cefn Gwlad Cyngor Sir Ddinbych.

Fel ymgynghorai statudol, mae'r cyngor yn ystyried effaith pob cais cynllunio ar fioamrywiaeth. Mae hyn yn unol â Deddf Polisi Cynllunio (Cymru) 2016 sy'n nodi: "rhaid i awdurdodau cynllunio geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth wrth arfer eu swyddogaethau. Mae hynny'n golygu na ddylai datblygu arwain at golllediad mawr i gynefinoedd na phoblogaethau o rywogaeth, yn lleol nac yn genedlaethol, a rhaid iddo esgor ar fanteision net i fioamrywiaeth".

Bydd y cyngor yn gwneud gwelliannau pellach i'r cynllun ar gyfer 2025/2026 gan ddefnyddio templed adran 6.

Amcan	Cam gweithredu	Dyddiad arfaethedig	Adrodd/Monitro yn 2024
Ennyn a chefnogi cyfranogiad a dealltwriaeth er mwyn i fioamrywiaeth fwrw gwreiddiau yn y broses benderfynu ar bob lefel	Cynnal cyfarfodydd rheolaidd o'r Pwyllgor Bioamrywiaeth, adolygu a chyhoeddi'r cynllun 2025/26	Cyfarfodydd chwarterol	
	Darparu rhagor o hyfforddiant bioamrywiaeth i gynghorwyr	Ddwywaith y flwyddyn	
	Ystyried gwreiddio bioamrywiaeth yn y prosesau wrth ystyried ceisiadau cynllunio / caffael/adroddiadau i'r cyngor	Parhaus	Parhaus – rhoi sylwadau ar geisiadau cynllunio i'r perwyl na fydd effaith niweidiol ar fioamrywiaeth ganlyniad i gais cynllunio
Diogelu cynefinoedd a rhywogaethau sydd o'r pwys mwyaf a'u rheoli'n well	Datblygu a chytuno ar strategaeth i reoli budd natur	Diwedd Ch4/2025	
	Annog pobl i gofnodi rhywogaethau	Diwedd Ch4/2025	Cynnwys y tîm cefn gwlad a'r ysgol, a chynnwys g adar
	Hybu cysylltiadau â phrosiectau cadwraeth lleol	Parhaus	2 chynghorydd yn gysylltiedig â'r Warchodfa Natu Cadwch Gymru'n Daclus /Gwasanaethau Cefn Gw /Ysgol/Clwb Bowlio /Grŵp Cymunedol /Rhandiro
Gwneud ein hamgylchedd naturiol yn fwy cydnerth drwy adfer cynefinoedd sydd wedi'u diraddio a chreu cynefinoedd	Rheoli daliadau tir er budd natur	Parhaus	
	Hybu cysylltiadau â phrosiectau cadwraeth lleol	Parhaus	

	Hybu gwelliannau bioamrywiaeth ymhlith preswylwyr preifat (e.e. plannu er budd peillwyr, blychau adar ac ystlumod) a chael pobl i ymuno â chynlluniau fel rhodfa draenogod	Parhaus	Trwy'r drefn gynllunio
	Creu pwll dŵr tymhorol, gwlyptir a gardd blodau gwyllt yng Nghae'r Llyngesydd	Diwedd Ch2/2026	Gwahodd gwesteion/stondin/preswylwyr neu yn digwyddiad ganol haf
	Cefnogi camau cymunedol i weithredu ar newid hinsawdd	Parhaus	
	Creu ardal sy'n denu gwenyn yng Nghae'r Llyngesydd drwy blannu peillwyr	Diwedd Ch1/2026	
	Cefnogi camau i fynd i'r afael â'r bygythiadau bioamrywiaeth allweddol, gall hyn gynnwys, rheoli rhywogaethau estron goresgynnol, atal colli a/neu ddiraddio cynefinoedd	Yn ôl yr angen	
	Cysylltu â CSDd a Chynghorau Tref/Cymuned eraill	Parhaus	
	Rhannu gwybodaeth a thystiolaeth gyda grwpiau ac elusennau cadwraethol lleol	Rhannu'r cynllun gweithredu	
Gwella ein tystiolaeth, ein dealltwriaeth a'n gwaith monitro	Hyrwyddo cynlluniau cofnodi amgylcheddol cenedlaethol, fel 'Gwylio adar yr ardd/Big garden birdwatch', 'Cyfrif glöynnod byw/big butterfly count'	Parhaus	
	Cyhoeddi Cynllun Bioamrywiaeth Adran 6	Wedi'i gwblhau	
	Penodi Swyddog arweiniol neu Hyrwyddwr	Wedi'i gwblhau	
	Sefydlu Pwyllgor Amgylchedd/Bioamrywiaeth i roi camau gweithredu ar waith	Wedi'i gwblhau	
	Amserlennu diweddariadau am gynnydd	Wedi'i gwblhau	
Rhoi fframwaith llywodraethu a	Amserlennu adolygiad blynyddol o'r cynllun	Diwedd Ch1/2026	

chymorth ar waith i gyflawni'r amcanion.			

Cymeradwywyd gan y cyngor llawn ar 8/05/2025 – I'w adolygu yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol, mis Mai 2026.